

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

2073206_RegNr_e2-388-1120/2022

<http://www.infolex.lt/tp/2073206>

Civilinė byla Nr. e2-388-1120/2022
Teismo proceso Nr. 2-59-3-00007-2018-7
Procesinio sprendimo kategorijos:
3.4.3.11; 3.4.3.5.2; 3.4.3.7.3; 3.3.1.18.1.
(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

NUTARTIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. balandžio 7 d.
Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja Agnė Tikniūtė,
teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal
kreditorės uždarnosios akcinės bendrovės „Bonikos turto valdymo grupė“ atskirąjį skundą dėl
Panevėžio apygardos teismo 2022 m. vasario 21 d. nutarties, kuria tenkintas pareiškėjos nemokumo
administratorės B. M. skundas dėl bankrutavusios ir likviduojamos dėl bankroto uždarnosios akcinės
bendrovės „Nodama“ 2021 m. spalio 27 d. kreditorių susirinkimo nutarimų panaikinimo
bankrutavusios ir likviduojamos dėl bankroto uždarnosios akcinės bendrovės „Nodama“ bankroto
byloje,

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Panevėžio apygardos teismo 2020 m. kovo 4 d. nutartimi uždarajai akcinei bendrovei (toliau – UAB) „Nodama“ iškelta bankroto byla; nemokumo administratore paskirta UAB „Verslo konsultavimo biuras“. Panevėžio apygardos teismo 2021 m. birželio 17 d. nutartimi UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ įtraukta į bankrutavusios ir likviduojamos dėl bankroto uždarnosios akcinės bendrovės (toliau – BUAB) „Nodama“ kreditorių sąrašą su 219 467,20 Eur finansiniu reikalavimu (nutartis įsiteisėjo 2021 m. birželio 26 d.).
2. Panevėžio apygardos teismo 2021 m. gruodžio 31 d. nutartimi nemokumo administratorius UAB „Verslo konsultavimo biuras“ atstatydyntas iš BUAB „Nodama“ nemokumo administratoriaus pareigų, nauja nemokumo administratore paskirta B. M.. Nutartis įsiteisėjo 2022 m. sausio 10 d.
3. Pareiškėja BUAB „Nodama“ nemokumo administratorė B. M. kreipėsi į teismą, prašydama pripažinti negaliojančiais kreditorių susirinkimo nutarimus, priimtus 1 – 6 darbotvarkės klausimais. Nemokumo administratorė laikėsi pozicijos, kad nėra praleidusi termino pateikti skundą dėl 2021 m. spalio 27 d. kreditorių susirinkimo nutarimų.
4. Nurodė, kad iš 2021 m. spalio 27 d. BUAB „Nodama“ kreditorių susirinkimo protokolo (toliau – Protokolas) matyti, kad darbotvarkės klausimu Nr. 1 priimtas nutarimas kreditorių susirinkimo pirmininku išrinkti UAB „Bonikos turto valdymo grupė“, kuri neatitinka Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) 48 straipsnio 1 dalies kreditorių susirinkimo pirmininkui keliamų reikalavimų. JANĮ 48 straipsnio 1 dalies nuostatos dėl ribojimų kreditorių susirinkimo pirmininko rinkimui nustatymo kvalifikuotinos kaip imperatyvi teisės norma. Nuo 2018 m. rugsėjo 29 d. iki 2020 m. kovo 13 d. UAB „Nodama“ direktoriumi buvo E. G. Nuo 2012 m. kovo 13 d. UAB „Nodama“ vienintelė akcininkė yra I. B. UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ direktoriumi nuo 2003 m. gegužės 7 d. iki 2020 m. gruodžio 10 d. buvo V. B. I. B. ir V. B. buvo sutuoktiniai. E. G. yra I. B. brolis. BUAB „Nodama“ ir UAB „Bonikos valdymo grupė“ valdymo organai ir dalyviai (akcininkai), artimai tarpusavyje susiję giminystės ir svainystės ryšiais. Be kita ko, skundžiamuoju susirinkimo nutarimu nebuvo atšauktas ankstesnis kreditorių susirinkimo išrinktas pirmininkas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos (toliau – VMI) kaip tai reglamentuoja JANĮ 44 straipsnio 2 punktas.
5. Darbotvarkės klausimu Nr. 2 priimtas nutarimas atšaukti dabartinį kreditorių komitetą ir sudaryti naują kreditorių komitetą iš penkių narių: iš darbuotojų atstovo E. G., iš antros eilės kreditorių UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Alytaus skyrius atstovo, iš juridinių asmenų kreditorių UAB „Easy debt Service“ atstovo ir UAB „Enzinas“ atstovo. E. G. (buvęs UAB „Nodama“ direktorius), UAB „Enzinas“ (vadovė I. B. taip pat ir UAB „Nodama“ akcininkė) ir UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ yra artimais giminystės ryšiais susiję su UAB „Nodama“. Nemokumo administratorės vertinimu, sprendžiamąją balsų daugumą kreditorių komitete turės su BUAB „Nodama“ susiję buvę valdymo organai, savininkai, ar su jais giminystės ar svainystės pagrindais glaudžiai susiję asmenys, todėl negalės dalyvauti kreditorių komitete objektyviai sprendžiant klausimus visų kreditorių naudai. BUAB „Nodama“ sprendimas darbotvarkės klausimu Nr. 2 yra vientisas, todėl prašyta panaikinti sprendimą dėl visos komiteto sudėties.
6. Darbotvarkės klausimu Nr. 3 priimtas nutarimas kreditorių komiteto reglamentą papildyti 4.1. punktu, išdėstant jį taip: „Visus kreditorių komiteto posėdžių protokolų projektus surašo nemokumo administratorius ir teikia tvirtinimui kreditorių komiteto pirmininkui elektroniniu paštu, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo įvykusio posėdžio dienos. Kreditorių komiteto pirmininkas elektroniniu paštu patvirtina protokolo tekstą arba nurodo jį taisyti, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas. Visi kreditorių komiteto posėdžių protokolai privalo būti patvirtinti kreditorių komiteto pirmininko parašu, nepaisant to, kas pirmininkauja ar sekretoriauja

konkrečiam posėdžiui. Kreditorių komiteto pirmininko nepasirašyti protokolai negalioja. Nemokumo administratorius įpareigojamas, prieš atliekant veiksmus (pasirašant sutartis, užsakant paslaugas ir pan.) BUAB „Nodama“ vardu, už kuriuos reiktų sumokėti sumą viršijančią 400 Eur, gauti kreditorių komiteto pirmininko pritarimą elektroniniu paštu. Nemokumo administratorius, prieš inicijuodamas bet kokias bylas BUAB „Nodama“ vardu, turi iš anksto informuoti Kreditorių komitetą elektroniniu paštu. Jeigu Kreditorių komitetas mano esant reikalinga – šaukiamas kreditorių komiteto susirinkimas dėl ketinamos inicijuoti civilinės bylos.“ Nemokumo administratorė mano, kad minėtos nuostatos prieštarauja JANĮ 52 ir 54 straipsniams, nes suteikia įstatymo nenumatytą galią kreditorių komiteto pirmininkui, įstatyme nenumatytu būdu riboja nemokumo administratoriaus kompetenciją. Dėl nuostatos, kad „<...> Nemokumo administratorius prieš inicijuodamas bet kokias bylas BUAB „Nodama“ vardu, turi iš anksto informuoti Kreditorių komitetą elektroniniu paštu. Jeigu Kreditorių komitetas mano esant reikalinga – šaukiamas kreditorių komiteto susirinkimas dėl ketinamos inicijuoti civilinės bylos <...>“ mano, jog taip kreditorių komitetas siekia perimti iš nemokumo administratorės kompetenciją priimti sprendimus (ne)inicijuoti teisinius ginčus.

7. Darbotvarkės klausimu Nr. 4 priimtas nutarimas kreditorių susirinkimų sušaukimo ir balsavimo elektroninėmis priemonėmis (elektroniniu paštu) kreditorių susirinkime tvarką papildyti 14.2. punktu, išdėstant jį taip: „Visus kreditorių susirinkimo posėdžių protokolų projektus surašo nemokumo administratorius ir teikia kreditorių komiteto pirmininkui elektroniniu paštu, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo įvykusio susirinkimo dienos Kreditorių komiteto pirmininkas elektroniniu paštu patvirtina protokolo tekstą, arba nurodo jį taisyti, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas. Visi kreditorių susirinkimų protokolai privalo būti patvirtinti kreditorių komiteto pirmininko parašu, nepaisant to, kas pirmininkauja ar sekretoriauja konkrečiam susirinkimui Kreditorių komiteto pirmininko nepasirašyti protokolai negalioja.“ Nuostata, kad „<...> Kreditorių komiteto pirmininko nepasirašyti protokolai negalioja <...>“, nemokumo administratorės vertinimu suteikia įstatymo nenumatytą galią kreditorių komiteto pirmininkui bei prieštarauja JANĮ 52 straipsnio 6 daliai.
8. Darbotvarkės klausimu Nr. 5 priimtu nutarimu nemokumo administratorė įpareigota nutraukti teisinių paslaugų teikimo sutartį su advokatu R. J. ir sudaryti sutartį dėl teisinių paslaugų teikimo su advokatų kontoros „Židonis, Pocius ir partneriai LAW GROUP“ advokatu S. Ž., taip pat nutraukti sutartį su dabartine buhalterines paslaugas teikiančia bendrove ir kreiptis komercinio pasiūlymo pateikimo dėl naujos sutarties dėl buhalterinių paslaugų teikimo sudarymo su mažąja bendrija (toliau – MB) „Salvesta“, kreiptis į UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ dėl komercinio pasiūlymo saugoti BUAB „Nodama“ turtą pateikimo. Gavus kainos pasiūlymą ir nustačius, jog pasiūlyta kaina yra mažesnė nei mokama šiuo metu, sudaryti BUAB „Nodama“ vardu pasaugos sutartį su UAB „Bonikos turto valdymo grupė“. Nemokumo administratorės nuomone tokios privalomus įpareigojimus nustatančios sprendimo nuostatos prieštarauja bankroto teisės normų ir proceso principams. Kreditoriai siekia perimti iš nemokumo administratoriaus kompetenciją priimti sprendimus, atliekant veiksmus, sudarančius bankrutavusio subjekto administravimo veiklos turinį, nurodant kokias sutartis nutraukti bei net nurodant konkrečius administravimo veiklos rangovus.
9. Darbotvarkės klausimu Nr. 6 priimtu nutarimu nuspręsta administravimo išlaidų dydį nustatyti iki 5 6147,50 Eur (paliekant 4 531,66 Eur rezervą nenumatytiems išlaidoms). Protokole nurodyta: „<...> Kadangi realios administravimo išlaidos yra 50 procentų mažesnės nuo patvirtintų kreditorių susirinkime, atitinkamai ir realus administratoriaus atlyginimo dydis turėtų būti 50 procentų nuo kreditorių susirinkime patvirtinto 24 280 Eur dydžio, t. y. 12 140 Eur. Pritarti, kad nemokumo administratoriui faktiškai jau yra išmokėta 9 320 Eur atlyginimo suma.“ BUAB „Nodama“ 2020 m. rugpjūčio 14 d. kreditorių susirinkime buvo nuspręsta

nustatyti iki 185 minimaliosios mėnesinės algos (toliau – MMA) bankroto išlaidų sąmatą bei tame tarpe minimalų 40 MMA administratoriaus atlyginimo dydį. Šis kreditorių susirinkimo sprendimas yra nenuginčytas. Palyginus 2020 m. rugpjūčio 14 d. ir 2021 m. spalio 27 d. patvirtintas bendras administravimo išlaidų sąmatas, skundžiamu nutarimu sąmata sumažinta daugiau kaip dvigubai, įskaitant atlyginimą nemokumo administratoriui. Skundžiamu nutarimu buvo panaikinta ir priemoka už įplaukas, nustatyta Vyriausybės 2016 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 415. Nemokumo administratorės vertinimu nutarimu siekiama retrospektyviai pakeisti (sumažinti) patvirtintą administravimo išlaidų sąmatą. Kreditorių susirinkimo sprendimas „pritarti“, kad nemokumo administratoriui faktiškai jau yra išmokėta 9 320 Eur atlyginimo suma, neturi teisinės galios, nes kreditorių susirinkimas nėra subjektas, kuriam yra suteikta kompetencija spręsti turinio nustatymo klausimus.

II. Pirmosios instancijos teismo nutarties esmė

10. Panevėžio apygardos teismas 2022 m. vasario 21 d. nutartimi atnaujino pareiškėjai terminą skundai pateikti, pareiškėjos nemokumo administratorės Boženos Markovos skundą tenkino ir panaikino BUAB „Nodama“ 2021 m. spalio 27 d. kreditorių susirinkimo nutarimus, priimtus 1 – 6 darbotvarkės klausimais.
11. Teismas nustatė, kad Boženos Markovos paskyrimo BUAB „Nodama“ nemokumo administratore priežastimi buvo ankstesnio nemokumo administratoriaus UAB „Verslo konsultavimo biuras“ inicijuotas atsistatydinimo procesas dėl įgalioto asmens V. R. ligos. Nors nemokumo administratoriumi buvo juridinis, o ne fizinis asmuo, bet UAB „Verslo konsultavimo biuras“ vienintelis darbuotojas ir įgaliotas asmuo V. R. dėl širdies ligos nuo 2021 m. lapkričio 5 d. iki 2022 m. sausio 5 d. gydėsi ir buvo nedarbingas. Iki V. R. ligos pradžios nebuvo pasibaigęs kreditorių susirinkimo nutarimų apskundimo terminas. Teismas, atsižvelgęs į tai, kad dėl sveikatos būklės V. R. kaip įgaliotam asmeniui galėjo būti sunku įvertinti būtinumą pateikti teismui skundą dėl kreditorių susirinkimo nutarimų, taip pat į tai, kad naujai paskirta nemokumo administratorė skundą pateikė operatyviai – praėjus vos keturioms dienoms po nutarties, kuria Božena Markova paskirta BUAB „Nodama“ nemokumo administratore, įsiteisėjimo dienos, sprendė, kad skundo padavimo terminas praleistas dėl svarbių priežasčių ir terminą atnaujino.
12. Teismas panaikino darbotvarkės klausimu Nr. 1 priimtą nutarimą, kuriuo kreditorių susirinkimo pirmininke išrinkta UAB „Bonikos turto valdymo grupė“, motyvuodamas tuo, kad renkant naują kreditorių susirinkimo pirmininką nebuvo atšaukta 2020 m. rugpjūčio 14 d. kreditorių susirinkime išrinkta kreditorių susirinkimo pirmininkė VMI. Panevėžio apygardos teismo vertinimu JANĮ nenumato galimybės, kad kreditorių susirinkimas vienu metu galėtų turėti du ar daugiau pirmininkų ir tokia teisinė situacija yra negalima. Teismas nutartyje pažymėjo, kad aplinkybė, jog po kreditorių susirinkimo pirmininko išrinkimo pasikeitė kreditorių reikalavimų dydžiai, savaime nėra priežastimi išrinkti kitą susirinkimo pirmininką. Be to, nepateikta įrodymų, jog VMI būtų netinkamai vykdžiusi savo pareigas kaip kreditorių susirinkimo pirmininkė. Panaikinęs nutarimą dėl to, kad prieš išrenkant naują kreditorių susirinkimo pirmininką, nebuvo atšauktas ankstesnis kreditorių susirinkimo pirmininkas, teismas dėl kitų pareiškėjos argumentų nepasisakė.
13. Pasisakydamas dėl darbotvarkės klausimu Nr. 2 priimto nutarimo teisėtumo, teismas nustatė, kad tikėtina, kad sprendžiamąją balsų daugumą kreditorių komitete turėtų su BUAB „Nodama“ susiję buvę valdymo organai, savininkai ar su jais giminystės pagrindais susiję asmenys. Išrinkus artimais giminystės ryšiais susijusį kreditorių komitetą (jo daugumą), komiteto priimami nutarimai gali sukelti bankrutuojančios įmonės ir stambiausio kreditoriaus UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ interesų konfliktą, nulemti įmonės ir kitų jos kreditorių interesų pažeidimą. Aplinkybė, kad dabartinis kreditorių komitetas buvo sudarytas be didžiausio šiuo metu

kreditoriaus UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ pritarimo, teismo vertinimu nėra pakankamas pagrindas naujam kreditorių komitetui sudaryti. Teismas pažymėjo, kad pripažinus nepagrįstu kreditorės UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ išrinkimą kreditorių susirinkimo pirmininke, nepagrįstu laikomas ir jos išrinkimas į kreditorių komiteto sudėtį. Kadangi visos naujos sudėties komiteto išrinkimas spręstas kaip vienas klausimas, teismas padarė išvadą, kad ankstesnės sudėties komitetas atšauktas, o naujasis išrinktas nepagrįstai.

14. Panevėžio apygardos teismas taip pat panaikino darbotvarkės klausimu Nr. 3 priimtą kreditorių susirinkimo nutarimą papildyti kreditorių komiteto reglamentą 4.1 punktu. Teismas sutiko su nemokumo administratorės pozicija, kad reglamento 4.1 punkto nuostatos suteikia įstatymo nenumatytą galią kreditorių komiteto pirmininkui bei prieštarauja JANĮ 54 straipsnio nuostatomis. Teismo vertinimu gali susiklostyti situacija, jog net nedalyvavęs susirinkime pirmininkas turės pasirašyti protokolą arba, priešingai, be argumentų nepasirašant protokolo pirmininkas stabdys bankroto procedūras. Priimtos nuostatos įstatyme nenumatytu būdu taip pat riboja nemokumo administratoriaus kompetenciją, jomis siekiama kreditorių komiteto pirmininkui ir komitetui faktiškai perduoti nemokumo administratoriaus kompetenciją priimti sprendimus atliekant veiksmus, sudarančius bankrutavusio subjekto administravimo veiklos turinį.
15. Pasisakydamas dėl darbotvarkės klausimu Nr. 4 priimto nutarimo, pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad JANĮ nenustato galimybės pasirinkti, kas ir kokiais terminais turi pasirašyti susirinkimo protokolą, todėl nuostata, kad „<...> Kreditorių komiteto pirmininko nepasirašyti protokolai negalioja <...>“ suteikia įstatymo nenumatytą galią kreditorių komiteto pirmininkui ir prieštarauja imperatyvioms JANĮ 52 straipsnio 6 dalies nuostatomis.
16. Teismo vertinimu, darbotvarkės klausimu Nr. 5 priimtu nutarimu kreditorių susirinkimo patvirtinti įpareigojimai nemokumo administratoriui prieštarauja bankroto proceso principams. JANĮ normos, reglamentuojančios administratoriaus funkcijas ir įgaliojimus, yra imperatyviojo pobūdžio. Šių normų reikalavimai negali būti keičiami nei pavedimo sutartimi, nei konkrečiais kreditorių susirinkimo ar kreditorių komiteto sprendimais. Kreditorių susirinkimas (kreditorių komitetas) neturi teisės įsiterpti į administratoriaus kompetenciją, kuri įstatymu yra priskirta jam.
17. Pirmosios instancijos teismas, palyginęs 2020 m. rugpjūčio 14 d. ir 2021 m. spalio 27 d. patvirtintas bendras administravimo išlaidų sąmatas, nustatė, kad skundžiamu nutarimu sąmata sumažinta bent dvigubai, įskaitant atlyginimą nemokumo administratoriui. Atlyginimas administratoriui gali būti pakeistas ir naujas atlyginimas nustatomas tik nuo kreditorių susirinkimo nutarimo priėmimo dienos, o šio kreditorių susirinkimo nutarimas gali būti taikomas tik už ateityje administratoriaus suteiktas administravimo paslaugas ir atgal negalioja. Teismas nenustatė aplinkybių, dėl kurių būtų pagrindas retrospektyviai keisti 2020 m. rugpjūčio 14 d. kreditorių susirinkime patvirtiną administravimo išlaidų dydį.

III. Atskirojo skundo ir atsiliepimų į jį argumentai

18. UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ atskiruoju skundu prašo panaikinti Panevėžio apygardos teismo 2022 m. vasario 21 d. nutartį, priteisti apeliantei bylinėjimosi išlaidas.
19. Atskirasis skundas grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais:
 - 19.1. Teismas pažeidė įrodymų vertinimo taisykles, pareigą motyvuoti sprendimą. Nutartimi apribota galimybė kreditoriams dalyvauti bankroto procese ir ginti savo interesus, kontroliuoti bankroto eigą, užtikrinti kolektyvinę kreditorių interesų apsaugą.

- 19.2. Apeliantės nuomone, teismas netinkamai vertino esant pagrindą atnaujinti terminą skundo pateikimui bei nevertino tokio termino atnaujinimo suderinamumo su nemokumo proceso tikslais ir kreditorių interesais. Nemokumo administratoriaus UAB „Verslo konsultavimo biuras“ įgaliotas asmuo V. R. kreditorių susirinkime dalyvavo kaip susirinkimo pirmininkaujantis asmuo, todėl apie kreditorių susirinkime priimtus sprendimus sužinojo jų priėmimo dieną. Dėl BUAB „Nodama“ 2021 m. spalio 27 d. kreditorių susirinkimo sprendimų skundą BUAB „Nodama“ nemokumo administratorė turėjo teisę pateikti ne vėliau kaip iki 2021 m. lapkričio 10 d. Skundas teismui buvo pateiktas terminą praleidus daugiau kaip 2 mėnesius. Naujai paskirta nemokumo administratorė atitinkamai kaip anksčiau veikusio nemokumo administratoriaus teisių perėmėja neįgavo papildomo termino pateikti skundą dėl kreditorių susirinkimo sprendimų. V. R. kaip įgalioto asmens liga nėra pateisinama priežastis, kodėl UAB „Verslo konsultavimo biuras“ kaip nemokumo administratorius neteikė skundo atitinkamais terminais įgaliodamas kitą asmenį. UAB „Verslo konsultavimo biuras“ vadovui dėl ligos ar kitų priežasčių nevykdant bendrovės tikslų ir neužtikrinant priimtų įsipareigojimų vykdymo, akcininkų susirinkimas turėjo pareigą spręsti dėl bendrovės vadovo ir jo atšaukimo iš pareigų.
- 19.3. Apeliantė nurodė, kad ji atitinka JANĮ 48 straipsnio 3 dalies reikalavimus. UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ ir BUAB „Nodama“ yra atskiri juridiniai asmenys, vykdančys skirtingą ūkinę veiklą ir šių įmonių akcininkai savo turtą valdė atskirai. I. B. paskirta UAB „Enzinas“ direktore 2020 m. lapkričio 19 d., t. y. praėjus daugiau kaip 8 mėnesiams po BUAB „Nodama“ bankroto iškėlimo dienos. Kreditorės vadovas ir akcininkas V. B. mirė (duomenys neskelbtini), o tarp sutuoktinių V. B. ir I. B., BUAB „Nodama“ akcininkės, pagal ikivedybinę sutartį buvo nustatytas visiškas sutuoktinių turto atskirumo teisinis režimas. Be to, kreditorių susirinkimo pirmininkas pagal JANĮ nuostatas neįgyja jokių teisių, kurios leistų vien dėl jo statuso nulemti kreditorių susirinkimo nutarimų turinį (JANĮ 46 straipsnio 1 dalies 1 punktas, 54 straipsnio 1 dalis, 99 straipsnio 4 dalis). Apeliantė taip pat pažymėjo, kad skirtingai nei vertino pirmosios instancijos teismas, kreditorių pirmininkas buvo išrinktas remiantis kreditorių balsų dauguma, o ne pagal kreditorių turimų kreditorinių reikalavimų dydį. Kreditorių susirinkimo pirmininkas šiuo atveju buvo perrinktas, t. y. išrinktas naujas kreditorių susirinkimo pirmininkas, panaikinant anksčiau išrinkto pirmininko įgaliojimus. Su naujo pirmininko išrinkimu nutrūksta senojo pirmininko įgaliojimai bei joks senojo kreditorių susirinkimo pirmininko atšaukimas nėra būtinas.
- 19.4. Nutartyje teismas nenurodė argumentų, kurie pagrįstu, kad tokios sudėties kreditorių komitetas negali tinkamai vykdyti savo funkcijų, t. y. kontrolės (stebėsenos) ir kreditorių interesų gynimo funkcijų, tokių ribojimų nenumatyta ir JANĮ. Apeliantės nuomone, teismas netinkamai vertino, kad ankstesnio komiteto įgaliojimai gali būti laikomi pasibaigę tik atšaukus ankstesnės sudėties komitetą, o perrinkimas nėra pakankamas pagrindas laikyti pasibaigusiais ankstesnės sudėties kreditorių komiteto įgaliojimus.
- 19.5. Skųsdama teismo nutarties dalį dėl nutarimo papildyti kreditorių komiteto reglamentą, apeliantė pažymėjo, kad teismas nevertino ir neanalizavo kreditorių komiteto reglamento papildymo motyvų. Kreditorių susirinkimo protokole fiksuoti tokio sprendimo motyvai: „<...> Kadangi kreditorių susirinkimų protokoluose būna pateikiama realybės neatitinkanti informacija ir taip kreditoriai būna klaidinami; kadangi administratoriaus vienašališkais sprendimais naudojamos administravimo lėšos kelia abejonių dėl jų tikslingumo; kadangi administratorius jau inicijavo bylas, kurios buvo pralaimėtos ir dėl to buvo patirta daug nebūtinų išlaidų, iš kurių galėjo būti tenkinami

kreditorių reikalavimai, bei siekiant tokių situacijų išvengti ateityje <...>“. Reglamento papildymas, numatant papildomą kreditorių komiteto pirmininko dalyvavimą procese, neprieštarauja JANĮ teisiniam reguliavimui, o tik jį papildo. Reglamento papildymu neatsisakoma kitų reglamento nuostatų ar JANĮ reguliavimo taikymo. Be to, kad veiklos stebėseną yra būtina, apeliančės nuomone patvirtina tai, kad administratoriui inicijavus bylas, kurių inicijavimui kreditorių pritarimas nebuvo gautas, buvo patirtos teisinės išlaidos, atlygintos kitos šalies bylinėjimosi išlaidos. Visos šios išlaidos buvo nebūtinės ir galėjo būti panaudotos kreditorių reikalavimų dengimui.

- 19.6. Nemokumo administratoriaus sudarytos sutartys dėl teisinių paslaugų teikimo, dėl buhalterinių paslaugų teikimo, dėl pasaugos paslaugų teikimo buvo sudarytos administratoriui nederinus nei su kreditoriais, nei su kreditorių komitetu, nei vykdyti apklausas. Apeliančė pažymėjo, kad administratorius tai padarė be jokių aiškių atrankos kriterijų, kai kurių paslaugų teikėjų pasirinkimas kelia abejonių dėl tokių pasirinkimų skaidrumo. Be to, teismas nepasisakė dėl pareiškėjos teismui pateiktos 2022 m. vasario 10 d. informacijos (DOK-949). Pareiškėja šiuo pateiktu dokumentu atkreipė dėmesį, kad ir toliau patiriamos sąnaudos dėl turto saugojimo, dokumentų saugojimo, buhalterinių paslaugų teikimo, teisinių paslaugų teikimo ir kt. Ši informacija patvirtina, kad nemokumo administravimas vykdomas švaistant lėšas bei iš esmės skundžiami bet kokie kreditorių susirinkimo sprendimai, kuriais tokias nepagrįstas administravimo išlaidas siekiama sumažinti. Apeliančė pabrėžia, kad jau vien ta aplinkybė, kad konkrečių paslaugų teikimas yra perleistas kitiems asmenims, t. y. konkrečioms paslaugų teikėjams, yra patvirtinimas, kad tokios funkcijos nėra siejamos su nemokumo administratoriaus funkcijų vykdymu.
- 19.7. Atskirajame skunde apeliančė nurodo, kad kreditorių susirinkime priimtas nutarimas dėl administravimo lėšų atspindi tikrąją, kolektyvinę kreditorių valią, nutarimu buvo nustatytos protingos administravimo išlaidos, paremtos faktiniais duomenimis. Pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo (toliau – ĮFAĮ) 4 straipsnį, remiantis BUAB „Nodama“ finansiniais ir kitais rodikliais, įmonė priskirtina mažai įmonei, nes balanse nurodyto turto vertė neviršija 4 000 000 Eur, o pardavimo grynosios pajamos per ataskaitinius finansinius metus neviršija 8 000 000 Eur, todėl atitinkamai ir administravimo išlaidų dydis negalėjo būti patvirtintas tokio dydžio, kaip administruojant didelę įmonę. Nors AVNIS sistemoje nurodyta, kad BUAB „Nodama“ atrankinis ir sisteminis dydis yra 4,0, t. y. didelė įmonė, tačiau kreditoriai nėra atsakingi už AVNIS sistemą ar joje esančius duomenis bei jų atnaujinimą.
20. Nemokumo administratorė Božena Markova pateikė atsiliepimą į atskirąjį skundą, prašydama jį atmesti; nutraukti apeliacinį procesą dėl skundžiamos nutarties dalies, kuria pareiškėjai atnaujintas terminas skundui pateikti; nutraukti apeliacinį procesą dėl skundžiamos nutarties dalies, kuria nuspręsta panaikinti kreditorių susirinkimo nutarimą, priimtą darbotvarkės klausimu Nr. 6; priteisti iš kreditorės BUAB „Nodama“ naudai patirtas bylinėjimosi išlaidas.
21. Atsiliepimas į atskirąjį skundą grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais:
- 21.1. Nutarties dalis, kuria pareiškėjai atnaujintas terminas pateikti skundui dėl kreditorių susirinkimo sprendimų, neskundžiama, nes tokios galimybės nenumato nei CPK, nei JANĮ.
- 21.2. Nemokumo administratorė sutinka su teismo argumentais dėl nutarimo, priimto svarstant darbotvarkės klausimą Nr. 1, panaikinimo. Papildomai pažymi, kad BUAB „Nodama“ ir UAB „Botanikos valdymo grupė“ valdymo organai ir dalyviai (akcininkai) artimai tarpusavyje susiję giminystės ir svainystės ryšiais, todėl kreditorių susirinkimo pirmininkė neatitinka JANĮ 48 straipsnio 3 dalies reikalavimų.

- 21.3. Nemokumo administratorė nurodo, kad ginčydama nutartį dalyje dėl nutarimo, priimto svarstant darbotvarkės klausimą Nr. 2, panaikinimo apeliante neneigia nei vieno iš nutartyje nurodytų konkrečių kreditorių komiteto nariais išrinktų asmenų ir jų atstovaujамų įmonių ryšių. Papildomai pažymėta, kad teismai neturi pareigos teikti paaškinimų apie potencialias susijusių subjektų ryšių panaudojimo galimybes ar būdus.
- 21.4. Nuostatos, kuriomis papildytas kreditorių komiteto reglamentas, prieštarauja imperatyvioms JANĮ 52 ir 54 straipsnių nuostatomis, nes suteikia įstatymo nenumatytą galią kreditorių komiteto pirmininkui, įstatymu nenustatytu būdu riboja nemokumo administratoriaus kompetenciją.
- 21.5. Kreditorių susirinkimų sušaukimo ir balsavimo elektroninėmis priemonėmis (elektroniniu paštu) tvarkos papildymas, priimtas svarstant darbotvarkės klausimą Nr. 4, suteikia nenumatytą galią kreditorių komiteto pirmininkui ir prieštarauja JANĮ 52 straipsnio 6 punkto nuostatomis.
- 21.6. Nutarimas, priimtas darbotvarkės klausimu Nr. 5, panaikintas pagrįstai, kaip prieštaraujantis imperatyvioms įstatymo normoms, nes šiuo nutarimu siekiama teikti valdingus nurodymus nemokumo administratoriaus kompetencijai priskirtais klausimais.
- 21.7. Kadangi nemokumo (restruktūrizavimo) byla BUAB „Nodama“ iškelta 2018 m., remiantis JANĮ 155 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nemokumo administratoriaus atlygio nustatymo tvarkai taikomos Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo (toliau – ĮBĮ) normos. ĮBĮ 36 straipsnio 2 dalis numato, kad teismo nutartis, kuria išnagrinėtas skundas dėl administravimo išlaidų tvirtinimo, yra galutinė ir neskundžiama. Papildomai pažymėta, kad administravimo išlaidų sąmatos patvirtinimo ir atlyginimo klausimas jau buvo sprendžiamas 2020 m. rugpjūčio 14 d. kreditorių susirinkime. Šis kreditorių susirinkimo sprendimas yra galiojantis. Lietuvos apeliacinis teismas 2021 m. lapkričio 11 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e2-1263-450/2021 jau išnagrinėjo kreditorės UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ reikalavimą, o 2020 m. lapkričio 3 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e2-1637-585/2020 išnagrinėjo kreditoriaus E. G. reikalavimą panaikinti 2020 m. rugpjūčio 14 d. kreditorių susirinkimo nutarimą administravimo išlaidų sąmatos patvirtinimo ir atlyginimo administratoriui nustatymo klausimu. Skundžiama teismo nutartimi panaikintu nutarimu, priimtu svarstant darbotvarkės klausimą Nr. 6, siekta retrospektyviai pakeisti patvirtintą administravimo išlaidų sąmatą, įskaitant nemokumo administratoriaus atlyginimą. Be to, su pareiškėjos rašytiniais paašikinimais 2022 m. vasario 11 d. pateikti dokumentai patvirtina, kad nutarimu patvirtinta 56 147,50 Eur administravimo sąmata yra mažesnė nei iki nutarimo priėmimo jau patirtos vien bankroto administravimo sąnaudos (79 221,52 Eur), kas sudaro atskirą pagrindą tokį nutarimą panaikinti. Be kita ko, apeliante nurodomos ĮFAĮ nuostatos nėra aktualios nustatant bankrutuojančios įmonės atrankinį ir sisteminių dydį bankroto procese.
22. VMI pateikė atsiliepimą į atskirąjį skundą, prašydama jį atmesti ir Panevėžio apygardos teismo 2022 m. vasario 21 d. nutartį palikti nepakeistą.
23. Atsiliepimas į atskirąjį skundą grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais:
- 23.1. VMI nuomone, vertinant kreditorių susirinkimo pirmininko pakeitimo teisėtumą, šiuo atveju būtina atsižvelgti į šio nutarimo priėmimą lėmusias aplinkybes, t. y. nutarimo projekte nurodoma, kad pasikeitė didžiausias BUAB „Nodama“ kreditorius ir juo yra nebe VMI. Taip pat turi būti atsižvelgta į tai, kad nėra duomenų, patvirtinančių, kad VMI kaip 2020 m. rugpjūčio 14 d. kreditorių susirinkime išrinkta kreditorių susirinkimo pirmininke netinkamai atliko savo pareigas, taip pat nėra duomenų, jog ginčijamo kreditorių susirinkimo nutarimo priėmimo metu atsirado aplinkybės, varžančios VMI

teisę toliau eiti šias pareigas. VMI nuomone priežastys, lėmusios kreditorių susirinkimo pirmininko pakeitimo svarstymą, yra nepagrįstos.

- 23.2. VMI nurodo, kad jos vertinimu kreditorių komiteto sudėties pakeitimo negali lemti motyvas, kad dabartinis kreditorių komitetas buvo sudarytas 2020 m. rugpjūčio 14 d. kreditorių susirinkimo metu be didžiausio šiuo metu UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ kreditoriaus pritarimo.
- 23.3. VMI nuomone kreditorių komiteto reglamento papildymai prieštarauja teisės aktų nuostatomis, t. y. JANĮ nėra reglamentuota suabsoliutinta kreditorių susirinkimo pirmininko pareiga ar teisė tvirtinti sutartis, paslaugų užsakymo dokumentus ar kt. Bendrovės kreditorių nuomonė ir (ar) pasiūlymai yra tik rekomendacinio pobūdžio ir negali būti įpareigojantys.
- 23.4. VMI sutinka su teismo argumentais, kad reglamento papildymas nuostata, jog „<...> Kreditorių komiteto pirmininko nepasirašyti protokolai negalioja <...>“, suteikia įstatymo nenumatytą galią kreditorių komiteto pirmininkui bei prieštarauja JANĮ 54 straipsnio nuostatomis. JANĮ normos, reglamentuojančios administratoriaus funkcijas ir įgaliojimus, yra imperatyviojo pobūdžio ir konkrečiais kreditorių susirinkimo ar kreditorių komiteto sprendimais, neturi teisės įsiterpti į administratoriaus kompetenciją, kuri įstatymu yra priskirta jam.
- 23.5. Atsiliepime į atskirąją skundą nurodoma, kad šiuo atveju administravimo išlaidų sąmatos bei atlyginimo administratoriui mažinimas yra retrospektyvus, todėl pritartina teismo išdėstytiems argumentams, kad draudimas retrospektyviai mažinti administravimo išlaidų sąmatą bei atlyginimą administratoriui galioja viso įmonės bankroto proceso laikotarpiu bei visiems jo dalyviams, išskyrus atvejus, jei administratorius sutinka su jo atlyginimo sumažinimu už praėjusį laikotarpį. Be to teismų praktikoje išaiškinta, kad nors šioms išlaidoms ir keliamas būtinumo ir pagrįstumo reikalavimas, tačiau joms taikytina taisyklė, kad administratorius negali viršyti maksimalaus kreditorių susirinkimo nutarimu nustatytų administravimo išlaidų dydžio, suponuoją, jog šio dydžio pakeitimą nustatantys kreditorių susirinkimo nutarimai taip pat galioja tik ateityje patirtinoms administravimo išlaidoms.

Teismas

k o n s t a t u o j a :

IV. Apeliacinės instancijos teismo nustatytos bylos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

24. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 320 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog bylos nagrinėjimo apeliacine tvarka ribas sudaro apeliacinio skundo faktinis ir teisinis pagrindai bei absoliučių sprendimo negaliojimo pagrindų patikrinimas. Apeliacinės instancijos teismas nagrinėja bylą neperžengdamas apeliaciniame skunde nustatytų ribų, išskyrus kai to reikalauja viešasis interesas ir neperžengus skundo ribų būtų pažeistos asmens, visuomenės ar valstybės teisės ir teisėti interesai (CPK 320 straipsnio 2 dalis). Apeliacinės instancijos teismas *ex officio* (pagal pareigas) patikrina, ar nėra CPK 329 straipsnyje nurodytų absoliučių sprendimo negaliojimo pagrindų. Atskiriesiems skundams nagrinėti taikomos tos pačios taisyklės, išskyrus CPK XVI skyriaus II skirsnyje numatytas išimtis. Absoliučių skundžiamos teismo nutarties negaliojimo pagrindų apeliacinės instancijos teismas nenustatė, todėl byla nagrinėjama neperžengiant atskirojo skundo ir atsiliepimų į jį ribų.

25. Apeliacijos objektą sudaro teismo nutarties, kuria tenkintas pareiškėjos nemokumo administratorės Boženos Markovos skundas dėl BUAB „Nodama“ 2021 m. spalio 27 d. kreditorių susirinkimo nutarimų, priimtų darbotvarkės klausimais Nr. 1 – 6, panaikinimo, teisėtumo ir pagrįstumo patikrinimas.

Dėl termino pateikti skundą dėl kreditorių susirinkimo nutarimų panaikinimo atnaujinimo

26. Panevėžio apygardos teismas 2022 m. vasario 21 d. nutartimi atnaujino pareiškėjai terminą skundai dėl kreditorių susirinkimo nutarimų panaikinimo pateikti, nustatęs, kad terminas praleistas dėl svarbių priežasčių. Apeliantė, *inter alia* (be kita ko), skundžia nutarties dalį dėl termino skundai pateikti atnaujinimo. Apeliantės teigimu, teismas netinkamai vertino esant pagrindą atnaujinti terminą skundo pateikimui.
27. Pagal CPK 334 straipsnio 1 dalį pirmosios instancijos teismo nutartis galima apskūsti atskiruoju skundu apeliacinės instancijos teismui atskirai nuo teismo sprendimo tik CPK numatytais atvejais arba kai teismo nutartis užkerta galimybę tolimesnei bylos eigai. Teismo nutartis dėl procesinio termino atnaujinimo atskiruoju skundu neskundžiama, nes to nenumato įstatymai ir tokia nutartis neužkerta kelio tolesnei bylos eigai (CPK 334 straipsnio 1 dalies 1-2 punktai). JANĮ taip pat nenumato, kad teismo nutartis atnaujinti terminą skundai dėl kreditorių susirinkimo nutarimų panaikinimo pateikti būtų skundžiama.
28. Pagal CPK 315 straipsnio 2 dalies 3 punktą apeliacinis (atskirasis) skundas nepriimamas ir gražinamas jį padavusiam asmeniui, jeigu skundžiamas sprendimas (nutartis) negali būti apeliacinio apskundimo objektu. Jeigu nurodyta aplinkybė paaiškėja nagrinėjant bylą apeliacine tvarka, apeliacinis procesas nutraukiamas (CPK 315 straipsnio 5 dalis). Šios nuostatos taikytinos ir atskiriesiems skundams (CPK 338 straipsnis).
29. Kadangi atskirasis skundas dalyje dėl termino atnaujinimo pagrįstumo paduotas dėl Panevėžio apygardos teismo 2022 m. vasario 21 d. nutarties dalies, kuri negali būti skundžiama, šioje bylos dalyje apeliacinis procesas nutraukiamas (CPK 338 straipsnis, 315 straipsnio 2 dalies 3 punktas, 5 dalis).

Dėl kreditorių susirinkimo nutarimo darbotvarkės klausimu Nr. 1 panaikinimo

30. Pirmosios instancijos teismas nutarimą, priimtą pirmuoju darbotvarkės klausimu, panaikino, motyvuodamas tuo, kad prieš išrenkant naują kreditorių susirinkimo pirmininkę UAB „Bonikos turto valdymo grupė“, nebuvo atšaukta ankstesnė kreditorių susirinkimo pirmininkė VMI. Apeliantė, nesutikdama su pirmosios instancijos teismo išvada, nurodo, kad kreditorių susirinkimo pirmininkė šiuo atveju buvo perrinkta, t. y. išrinkta nauja kreditorių susirinkimo pirmininkė, panaikinant anksčiau išrinktos pirmininkės įgaliojimus.
31. Pagal JANĮ kreditoriai savo teises bankroto procese įgyvendina per kreditorių susirinkimą (JANĮ 44 straipsnis). Kreditorių, kaip visumos, teisė spręsti bankrutuojančios įmonės reikalus – tai kreditorių autonomijos principo išraiška. Ši teisė įgyvendinama kreditorių balsų dauguma priimant nutarimus kreditorių susirinkime. Pagal JANĮ 48 straipsnio 1 dalį pirmajame kreditorių susirinkime turi būti išrinktas kreditorių susirinkimo pirmininkas, o JANĮ 44 straipsnio 2 punkte tiesiogiai įtvirtinta kreditorių susirinkimo teisė atšaukti kreditorių susirinkimo pirmininką iš pareigų.
32. Kaip teisingai nurodyta atskirajame skunde, JANĮ nenustatytas draudimas kreditorių susirinkimui spręsti klausimą dėl kreditorių susirinkimo pirmininko perrinkimo. Įstatyme nėra draudimo kreditorių susirinkimui pačiam pakeisti savo valią konkrečiu jo kompetencijai priskirtu klausimu,

tačiau pagal formuojamą kasacinio teismo praktiką, tuo atveju, jei paskesnio kreditorių susirinkimo nutarimo priėmimas rodo kreditorių susirinkimo valią tam tikrus klausimus po šio nutarimo priėmimo spręsti kitaip nei jau buvo nuspręsta, tai nepašalina iki tol kilusių kreditorių susirinkimo nutarimo teisinių padarinių (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. sausio 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-112/2012). Taigi, kol nėra atsiradusių anksčiau priimto kreditorių susirinkimo nutarimo konkrečiu klausimu įgyvendinimo pasekmių, kreditorių susirinkimas turi teisę tuo pačiu klausimu priimti naują nutarimą taip išreikšdamas pasikeitusią savo valią.

33. Sutiktina, kad formaliuoju aspektu pagal JANĮ reglamentavimą prieš išrenkant naują kreditorių susirinkimo pirmininką turi būti paisoma JANĮ 44 straipsnio 2 punkte numatytos tvarkos, t. y. buvusiojo pirmininko atšaukimo iš pareigų. Tačiau, pagal JANĮ 55 straipsnio 4 dalį, pagrindas teismui panaikinti kreditorių susirinkimo nutarimą egzistuoja esant šių sąlygų visumai: 1) kreditorių susirinkimo sprendimas priimtas pažeidžiant JANĮ nuostatas; 2) pažeidimas turėjo įtakos sprendimo turiniui, taip pat jeigu kreditorių susirinkimo ar kreditorių komiteto sprendimas prieštarauja įstatymams arba pažeidžia prieš šį sprendimą balsavusių kreditorių arba kitų asmenų teises ir įstatymų saugomus interesus. Taigi, vien formalus JANĮ normų pažeidimas nėra pagrindas panaikinti kreditorių susirinkimo nutarimą. Šiuo atveju JANĮ 44 straipsnio 3 dalies pažeidimas neturi įtakos sprendimo turiniui ir nepažeidžia kreditorių interesų, nes iš nutarimo formuluotės yra aiški kreditorių susirinkimo išreikšta valia – atšaukti buvusį kreditorių susirinkimo pirmininką ir paskirti naują. Todėl apeliacinės instancijos teismo vertinimu ankstesnio kreditorių susirinkimo pirmininko atšaukimo klausimo neaptarimas kreditorių susirinkimo darbotvarkėje, t. y. neįrašymas į darbotvarkę, kad ankstesnė kreditorių susirinkimo pirmininkė VMI atšaukiama iš pareigų, nesudaro JANĮ 55 straipsnio 4 dalyje nurodyto pagrindo teismui nutarimą panaikinti. Tokio tipo procedūrinis pažeidimas, vertintinas kaip neturintis įtakos kreditorių susirinkimo nutarimo turiniui, todėl šiuo pagrindu pirmosios instancijos teismas kreditorių susirinkimo nutarimą panaikino nepagrįstai.
34. Teismas, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, sprendžia, kad Panevėžio apygardos teismo 2022 m. vasario 21 d. nutarties dalis, kuria panaikintas kreditorių susirinkimo nutarimas, priimtas pirmuoju darbotvarkės klausimu, yra naikintina.
35. Apeliacinės instancijos teismas pasisako tik dėl tu aplinkybių, kurias tyrė ir vertino pirmosios instancijos teismas skundžiamoje nutartyje. Kadangi Panevėžio apygardos teismas nevertino UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ atitikties JANĮ 48 straipsnio 3 dalies nuostatomis dėl ribojimų kreditorių susirinkimo pirmininko rinkimui, apeliacinis instancijos teismas minėtu klausimu taip pat nepasisako.

Dėl kreditorių susirinkimo nutarimo darbotvarkės klausimu Nr. 2 panaikinimo

38. Kaip matyti iš atskirojo skundo argumentų, apeliančės nuomone, teismas netinkamai vertino, kad ankstesnio komiteto įgaliojimai gali būti laikomi pasibaigę tik atšaukus ankstesnės sudėties komitetą. Tačiau kaip matyti iš skundžiamos teismo nutarties, pirmosios instancijos teismas nutarimą, priimtą antruoju darbotvarkės klausimu, panaikino šiais pagrindais: pirma, pripažinęs nepagrįstu kreditorės UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ išrinkimą kreditorių susirinkimo pirmininke, nepagrįstu laikė ir jos išrinkimą į kreditorių komiteto sudėtį; antra, nustatęs, kad išrinkus artimais giminystės ryšiais susijusį kreditorių komitetą, sprendžiamąjį balsų daugumą kreditorių komitete turėtų su BUAB „Nodama“ susiję asmenys, kas, tikėtina, galėtų lemti bankrutuojančios įmonės, didžiausios kreditorės ir kitų kreditorių interesų konfliktą.
39. Kreditorių susirinkimas gali sudaryti kreditorių komitetą ir nustatyti jo funkcijas (JANĮ 53 straipsnio 1 dalis). Iš šios kreditorių susirinkimo kompetencijos darytina išvada, kad kreditorių

susirinkimas gali viso bankroto proceso metu nuspręsti sudaryti kreditorių komitetą ir jį atšaukti, taip pat pakartotinai sudaryti naują komitetą.

40. Iš kreditorių susirinkimo protokolo matyti, kad antruoju darbotvarkės klausimu BUAB „Nodama“ kreditoriai priėmė nutarimą atšaukti ankstesnės sudėties kreditorių komitetą ir išrinkti naujos sudėties kreditorių komitetą, susidedantį iš penkių narių: iš darbuotojų atstovo E. G., iš antros eilės kreditorių UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Alytaus skyrius atstovo, iš juridinių asmenų kreditorių UAB „Easy Debt Service“ atstovo ir UAB „Enzinas“ atstovo. Kreditorė UAB „Bonikos turto valdymo grupė“, siūlydama nutarimo projektą, poreikį pakeisti kreditorių komiteto sudėtį grindė aplinkybe, kad dabartinės sudėties kreditorių komitetas buvo išrinktas be didžiausių finansinių reikalavimą turinčio kreditoriaus pritarimo.
41. Nagrinėjamu atveju, panaikinus skundžiamos nutarties dalį dėl kreditorių susirinkimo nutarimo, priimto pirmuoju darbotvarkės klausimu, dėl pirmojo pagrindo (pripažinus nepagrįstu kreditorės UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ išrinkimą kreditorių susirinkimo pirmininke, nepagrįstu pripažintas ir jos kaip komiteto narės statusas bei viso komiteto sudarymas), kuriuo pirmosios instancijos teismas panaikino nutarimą antruoju darbotvarkės klausimu, detaliau nepasisakoma. Toliau vertinamos aplinkybės, susijusios su nutarimo panaikinimu antruoju pagrindu – dėl artimais giminystės ryšiais susijusių kreditorių komiteto narių ir bankrutuojančios įmonės bei kitų kreditorių interesų konflikto.
42. Pritartina apeliantei, kad kreditorių susirinkimas, rinkdamas bei suteikdamas įgaliojimus kreditorių komitetui, gali savo priimtą sprendimą koreguoti keisdamas kreditorių komiteto sudėtį. Tačiau teismų praktikoje įtvirtinta, kad teise keisti kreditorių komiteto narius kreditorių susirinkimas gali pasinaudoti tik esant objektyviems pagrindams bei siekiant efektyvaus bei operatyvaus bankroto proceso vykdymo, bankroto procesui keliamų tikslų savalaikio įgyvendinimo, taigi tik nustačius, kad kreditorių komiteto narys netinkamai atlieka savo pareigas, bankrutuojančios įmonės kreditoriai turi teisę siūlyti pakeisti kreditorių komiteto narį (Lietuvos apeliacinio teismo 2019 m. spalio 10 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2-1233-781/2019). Taip pat sutiktina, kad atsižvelgiant į kreditorių komiteto sprendimų priėmimo pobūdį (vienas narys – vienas balsas, nėra atstovaujami visi kreditoriniai reikalavimai), komitete dalyvaujantys kreditoriai turi siekti bendrųjų kreditorių interesų apsaugos ir atstovauti visiems kreditoriams.
43. Šiuo atveju, kaip teisingai pažymėjo pirmosios instancijos teismas, aplinkybė, kad dabartinis kreditorių komitetas buvo sudarytas be didžiausios šiuo metu kreditorės UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ pritarimo, nėra pakankamas pagrindas naujam kreditorių komitetui sudaryti. Atskirajame skunde apeliante neįrodinėja ankstesnio kreditorių komiteto sudėties pakeitimo būtinybės ir pagrindų, aplinkybių, kad dėl kreditorių komiteto narių veiksmų BUAB „Nodama“ kreditorių komiteto darbas nėra sklandus, dėl ko galėtų būti pažeidžiami kreditorių interesai ir nepagrįstai vilkinamos būtinios bankroto procedūros, todėl darytina išvada, kad, viena vertus, byloje neįrodytas pagrindas keisti kreditorių komiteto sudėtį, kita vertus, pirmosios instancijos teismas pagrįstai sprendė, kad artimais giminystės ryšiais susijusio kreditorių komiteto sudėtis sukels bankrutuojančios įmonės ir stambiausio kreditoriaus UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ interesų konfliktą.
44. *Esant išdėstytiems motyvams sprendžina, kad pirmosios instancijos teismas nutarimą, priimtą antruoju darbotvarkės klausimu, panaikino pagrįstai.*

Dėl kreditorių susirinkimo nutarimo darbotvarkės klausimu Nr. 3 panaikinimo

45. *Pirmosios instancijos teismas taip pat panaikino kreditorių susirinkimo nutarimą trečiuoju darbotvarkės klausimu, kuriuo nuspręsta papildyti kreditorių komiteto reglamentą 4.1 punktu. Teismas nurodė, kad reglamento 4.1 punkto nuostata „<...> Visi kreditorių komiteto posėdžiai*

protokolai privalo būti patvirtinti kreditorių komiteto pirmininko parašu, nepaisant to, kas pirmininkauja ar sekretoriauja konkrečiam posėdžiui. Kreditorių komiteto pirmininko nepasirašyti protokolai negalioja <...>“ suteikia įstatymo nenumatytą galią kreditorių komiteto pirmininkui bei prieštarauja JANĮ 54 straipsnio nuostatomis. Apeliančios nuomone, reglamento papildymas nurodytomis nuostatomis tik papildo, o ne pakeičia JANĮ nustatytą teisinį reguliavimą.

46. Pagal JANĮ 54 straipsnio 6 dalį kreditorių komiteto sprendimai įrašomi kreditorių komiteto posėdžio protokole, kurį pasirašo kreditorių komiteto posėdžiui pirmininkavęs asmuo. JANĮ 54 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad kreditorių komiteto posėdžiui pirmininkaujantis asmuo kreditorių komiteto posėdžio protokolą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo kreditorių komiteto posėdžio dienos turi pateikti nemokumo administratoriui.
47. JANĮ 54 straipsnio 6 dalyje yra aiškiai ir nedviprasmiškai numatyta, kad kreditorių komiteto posėdžio protokolą pasirašo kreditorių komiteto posėdžiui pirmininkavęs asmuo. Įstatymas nenumato jokių nurodyto veiksmo alternatyvų, todėl atmestini apeliančios argumentai, kad kreditorių komiteto reglamento nuostatos „<...> Visi kreditorių komiteto posėdžių protokolai privalo būti patvirtinti kreditorių komiteto pirmininko parašu, nepaisant to, kas pirmininkauja ar sekretoriauja konkrečiam posėdžiui. Kreditorių komiteto pirmininko nepasirašyti protokolai negalioja <...>“ tik jį papildo JANĮ reglamentavimą, bet jam neprieštarauja. Sutiktina su pirmosios instancijos išvadomis, kad dėl nurodytų reglamento nuostatų gali susiklostyti situacija, kuomet kreditorių komiteto pirmininkui, pačiam nedalyvavus susirinkime, bus teikiamas pasirašyti protokolai, kas prieštarautų JANĮ 54 straipsnio 6 daliai.
48. Pirmosios instancijos teismas taip pat pripažino, kad reglamento nuostata „<...> Nemokumo administratorius įpareigojamas, prieš atliekant veiksmus (pasirašant sutartis, užsakant paslaugas ir pan.) BUAB „Nodama“ vardu, už kuriuos reiktų sumokėti sumą viršijančią 400 Eur, gauti kreditorių komiteto pirmininko pritarimą elektroniniu paštu <...>“ suteikia įstatymo nenumatytą galią kreditorių komiteto pirmininkui, įstatyme nenumatytu būdu riboja nemokumo administratoriaus kompetenciją. Pirmosios instancijos teismo vertinimu nuostata, kad „<...> Nemokumo administratorius prieš inicijuodamas bet kokias bylas BUAB „Nodama“ vardu, turi iš anksto informuoti Kreditorių komitetą elektroniniu paštu. Jeigu Kreditorių komitetas mano esant reikalinga – šaukiamas kreditorių komiteto susirinkimas dėl ketinamos inicijuoti civilinės bylos <...>“ kreditorių komitetas siekia perimti iš nemokumo administratorės kompetenciją priimti sprendimus (ne)inicijuoti teisinius ginčus.
49. Nemokumo administratoriaus funkcijos ir teisės bankroto proceso metu įtvirtintos JANĮ 66 straipsnyje. Viena iš esminių įmonių bankroto procedūros savybių yra ta, kad pagal JANĮ įtvirtintą reguliavimą nuo bankroto bylos iškėlimo įmonės valdymo funkcija pereina teismo paskirtam nemokumo administratoriui (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. gruodžio 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-508/2010).
50. JANĮ normos, reguliuojančios administratoriaus funkcijas ir įgaliojimus, yra imperatyvaus pobūdžio, tai reiškia, kad atsakomybė už šių funkcijų tinkamą vykdymą tenka administratoriui. Šių normų reikalavimai negali būti siaurinami nei pavedimo administratoriui sutartimi, nei konkrečiais kreditorių susirinkimo ar kreditorių komiteto nutarimais. Dėl to JANĮ 66 straipsnio 1 dalies 13 punkto nuostata, kuria administratoriui pavedama vykdyti teismo ir (ar) kreditorių susirinkimo bei komiteto sprendimus, negali būti aiškinama taip, kad administratorius yra besąlygiškai saistomas nutarimų net ir tada, kai jie pažeidžia teisės normas, kitų kreditorių (likusių mažumoje) ar skolininkų teises. Nei kreditorių susirinkimas, nei kreditorių komitetas negali duoti administratoriui neteisėtų nurodymų ar pavedimų, o administratorius – tokių pavedimų vykdyti. Be to, kaip jau pažymėta, kreditorių susirinkimas (kreditorių komitetas) neturi teisės įsiterpti į administratoriaus kompetenciją, kuri jam priskirta įstatymu.

51. Atkreiptinas dėmesys, kad teismų praktikoje nuosekliai laikomasi pozicijos, jog kreditoriai neturi teisės duoti bankroto administratoriui privalomų nurodymų bankrutuojančios įmonės vardu pareikšti ieškinį, susilaikyti nuo jo pareiškimo ar, pareiškus ieškinį, jo atsisakyti, arba vesti bylą pagal kreditorių susirinkimo ar komiteto nurodytas veikimo kryptis, t. y. įpareigoti byloje atlikti tik konkrečius, ribotus jam nurodytus veiksmus. Pagal formuojamą teisminę praktiką, bankroto administratorius turi teisę pasirinkti, koku teisiniu būdu ir priemonėmis siekti įstatyme numatytų bankroto proceso tikslų, nuspręsti dėl konkrečių bylų iškėlimo, įstojimo į vykstančius teisminius procesus ir kt. Įmonės kreditoriai, kaip subjektai, kurie turi suinteresuotumą bylos baigtimi ir siekia gauti reikalavimų patenkinimą iš įmonės, gali patys, reikšdami netiesioginius ieškinius, imtis priemonių skoloms išieškoti iš įmonės skolininkų, tačiau teismo paskirtam bankroto administratoriui negali nustatyti privalomų valdingų nurodymų, kurie ribotų įstatymu priskirtų įgaliojimų administratoriui vykdymą (Lietuvos apeliacinio teismo 2015 m. vasario 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2-252-330/2015; 2017 m. lapkričio 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2-1812-381/2017).
52. Apibendrinant nurodytą teisinį reguliavimą ir teismų praktiką, sutiktina su pirmosios instancijos teismo padarytomis išvadomis, kad reglamento nuostatos, kuriomis nemokumo administratorius įpareigojimas prieš atliekant veiksmus (pasirašant sutartis, užsakant paslaugas ir pan.) BUAB „Nodama“ vardu gauti kreditorių komiteto pirmininko pritarimą, taip pat nuostata, kuria kreditorių komitetui suteikiama teisė nepritari administratoriaus sprendimui inicijuoti civilinę bylą, siekiama kreditorių komitetui faktiškai perduoti nemokumo administratoriaus kompetencijai priskirtų klausimų sprendimą.
53. Apeliantė nurodo, kad nemokumo administratoriaus veiklos stebėseną yra būtina, nes administratoriui inicijavus bylas, kurių inicijavimui kreditorių pritarimas nebuvo gautas, buvo patirtos teisinės išlaidos, kurios buvo nebūtinės ir galėjo būti panaudotos kreditorių reikalavimams dengti. Pažymėtina, kad nemokumo administratoriaus patirtų bylinėjimosi išlaidų patyrimas neįrodo, kad pati civilinė byla buvo inicijuota nepagrįstai, be to, administratoriaus teisė inicijuoti konkrečią bylą bendrai negali būti susieta su tam tikra „garantija“ dėl teigiamo bylos rezultato, ko faktiškai siekia apeliantė. Priešingu atveju būtų paneigta nemokumo administratoriaus teisė laisvai spręsti dėl būtinybės kreiptis į teismą dėl bendrovės, jos kreditorių interesų gynimo. Apeliantės argumentas, kad pirmosios instancijos teismas nevertino ir neanalizavo kreditorių komiteto reglamento papildymo motyvų, nėra teisiškai reikšmingas, nes, kaip minėta, kreditorių komitetas neturi teisės įsiterpti į administratoriaus kompetenciją, kuri įstatymu yra priskirta jam, o ne kreditorių komitetui. Tuo atveju, jei nemokumo administratorius piktnaudžiauja savo teise inicijuoti teisminius procesus, kreditoriai turi teisę atstatydinti paskirtąjį nemokumo administratorių, taip pat ir reikalauti iš jo žalos, padarytos administruojamai įmonei atlyginimo, tačiau tai nepanaikina taisyklės, kad sprendimus administratoriui priskirtų funkcijų ribose priima ne kreditoriai, o nemokumo administratorius.
54. Reziumuojant sprendina nesant teisinio pagrindo apeliantės argumentus dėl kreditorių susirinkimo nutarimo, priimto trečiuoju darbotvarkės klausimu, pripažinti pagrįstais ir paneigiančiais pirmosios instancijos teismo motyvus šiuo klausimu.

Dėl kreditorių susirinkimo nutarimo darbotvarkės klausimu Nr. 4 panaikinimo

55. Pirmosios instancijos teismas panaikino ketvirtuoju darbotvarkės klausimu priimtą nutarimą, kuriuo papildyta kreditorių susirinkimų sušaukimo ir balsavimo elektroninėmis priemonėmis (elektroniniu paštu) kreditorių susirinkime tvarka, pripažinęs, kad nuostata „<...> Kreditorių komiteto pirmininko nepasirašyti protokolai negalioja <...>“, suteikia įstatymo nenumatytą galią kreditorių komiteto pirmininkui bei prieštarauja JANĮ 52 straipsnio 6 punktui. Apeliantė ginčydama pirmosios instancijos teismo išvadą, nurodo, kad tvarkos papildymas, numatant

papildomą kreditorių komiteto pirmininko dalyvavimą procese, neprieštarauja JANĮ teisiniam reguliavimui, o tik jį papildo.

56. Nagrinėjama klausimui aktualu yra tai, kad pagal bendrą JANĮ 52 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą tvarką, kreditorių susirinkimo protokolą pasirašo kreditorių susirinkimui pirmininkavęs asmuo. JANĮ 52 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad nemokumo administratorius parengia kreditorių susirinkimo protokolą ir jį su pridedamais dokumentais ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo kreditorių susirinkimo dienos turi pateikti kreditorių susirinkimui pirmininkavusiam asmeniui pasirašyti. Pagal JANĮ 52 straipsnio 5 dalį kreditorių susirinkimo protokolą ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo jo gavimo dienos pasirašo susirinkimo pirmininkas. Vadinasi, įstatymas įpareigoja bankroto administratorių parengti kreditorių susirinkimo protokolą ir perduoti jį susirinkimui pirmininkavusiam asmeniui, o susirinkimui pirmininkavęs asmuo įstatymu įpareigotas pasirašyti kreditorių susirinkimo protokolą ne vėliau, kaip per keturias darbo dienas nuo kreditorių susirinkimo dienos. Tačiau, jeigu kreditorių susirinkimo pirmininkas per įstatymu nustatytą terminą protokolo nepasirašo, jį pasirašo nemokumo administratorius (JANĮ 52 straipsnio 6 dalis).
57. JANĮ nuostatos, reglamentuojančios procedūrinius reikalavimus kreditorių susirinkimo protokolui parengti yra imperatyvios. Jose nustatytas imperatyvus įpareigojimas nemokumo administratoriui parengti kreditorių susirinkimo protokolą ir perduoti jį susirinkimui pirmininkavusiam asmeniui, o susirinkimui pirmininkavęs asmuo įpareigotas pasirašyti kreditorių susirinkimo protokolą ne vėliau, kaip per keturias darbo dienas nuo kreditorių susirinkimo dienos.
58. Nagrinėjama norma yra procesinio pobūdžio, galiojanti *erga omnes* (tarp visų), užtikrinanti visų suinteresuotų asmenų interesų pusiausvyrą laiku gauti kreditorių susirinkimo protokolą, todėl papildomi jos apsunkinimai nenumatytomis įstatyme procedūromis, vertintini kaip imperatyvų pažeidimas, todėl sutiktina su pirmosios instancijos teismo padaryta išvada, kad JANĮ nenustato pasirinkimo laisvės, kokie subjektai ir kokiais terminais gali pasirašyti protokolą.
59. Atsižvelgiant į aptartus motyvus, pirmosios instancijos teismas pagrįstai nustatė, kad minėtos tvarkos nuostatos laikytinos ne papildančiomis JANĮ nuostatas, reglamentuojančias procedūrinius reikalavimus kreditorių susirinkimo protokolui parengti, o joms prieštaraujančiomis.

Dėl kreditorių susirinkimo nutarimo darbotvarkės klausimu Nr. 5 panaikinimo

60. Panevėžio apygardos teismo vertinimu penktuoju darbotvarkės klausimu kreditorių susirinkimo patvirtinti įpareigojimai nemokumo administratoriui nutraukti sutartis dėl teisinių paslaugų, buhalterinių paslaugų, pasaugos paslaugų teikimo su konkrečiais subjektais, ir įpareigojimas jas sudaryti su kitais konkrečiais subjektais prieštarauja bankroto proceso principams. Apeliantė nurodo, kad minėtos sutartys sudarytos nederinus nei su kreditoriais, nei su kreditorių komitetu, nei vykdžius apklausas. Administratorius tai padarė be jokių aiškių atrankos kriterijų, kai kurių paslaugų teikėjų pasirinkimas kelia pagrįstų abejonų dėl skaidrumo.
61. Kaip minėta, kreditorių susirinkimas ar komitetas, įgyvendinantis kreditorių teises, negali priimti teismo paskirtam bankroto administratoriui privalomų valdingų sprendimų, kurie ribotų įstatymu priskirtų administratoriaus funkcijų vykdymą. Šiuo klausimu detaliai pasisakyta šios nutarties 49 - 52 punktuose.
62. Apeliantė nepagrįstai nurodo, kad ta aplinkybė, kad konkrečių paslaugų teikimas yra perleistas kitiems asmenims, t. y. konkretiems paslaugų teikėjams, yra patvirtinimas, kad tokios funkcijos nėra siejamos su nemokumo administratoriaus funkcijų vykdymu. Pažymėtina, kad atsižvelgiant

į nutarties 49 - 52 punktuose nurodytą teisinį reguliavimą bei teismų praktiką, nemokumo administratorius yra laisvas pasirinkti, koku būdu ir priemonėmis siekti įstatyme numatytų bankroto proceso tikslų, be kita ko, nuspręsti dėl paslaugų teikimo sutarčių sudarymo su konkrečiais paslaugų teikėjais. Tokio pobūdžio klausimais kreditorių susirinkimo (komiteto) nutarimai įmonės administratoriui galėtų būti vertinami tik kaip rekomendaciniai, bet ne įpareigojantys. Be kita ko, aplinkybė, jog administratoriaus ir konkretaus kreditoriaus (kreditorių grupės) nuomonės dėl konkrečių sutarčių sudarymo su konkrečiais subjektais nesutampa, nereiškia, jog administratorius netinkamai atstovauja bankrutuojančią įmonę.

63. Apeliantė, skųsdama pirmosios instancijos nutartį šioje dalyje, nurodė, kad teismas nepasisakė dėl pareiškėjos pateiktos 2022 m. vasario 10 d. informacijos (DOK-949), iš kurios matyti, kad šiuo atveju nemokumo administravimas vykdomas švaistant lėšas. Apeliacinės instancijos teismas nurodo, kad minėta informacija neturi įtakos pirmosios instancijos teismo padarytų išvadų teisėtumui ir pagrįstumui. Nepaisant kreditorių susirinkimo nutarimo priėmimo motyvų, konstatavus, kad kreditorių susirinkimas priimtu nutarimu įsiterpė į administratoriaus įstatyminę kompetenciją, toks nutarimas naikintinas. Kaip minėta, kreditoriams manant, kad nemokumo administratorius nevykdo ar netinkamai vykdo savo pareigas, kreditoriai turi teisę inicijuoti nemokumo administratoriaus atstatydinimo procedūrą ir (arba) reikšti nemokumo administratoriui reikalavimus dėl žalos atlyginimo.
64. Atsižvelgiant į aptartus motyvus, konstatuotina, kad pagrindo keisti pirmosios instancijos teismo nutartį šioje dalyje nėra.

Dėl kreditorių susirinkimo nutarimo darbotvarkės klausimu Nr. 6 panaikinimo

65. *Pirmosios instancijos teismas, nenustatęs aplinkybių, dėl kurių būtų pagrindas retrospektyviai keisti 2020 m. rugpjūčio 14 d. kreditorių susirinkime patvirtiną administravimo išlaidų dydį, panaikino kreditorių susirinkimo nutarimą, priimtą šeštuoju darbotvarkės klausimu.*
66. JANĮ 75 straipsnio 2 dalyje nurodyta, jog bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatą tvirtina ir keičia kreditorių susirinkimas, įvertinęs išlaidų būtinumą ir pagrįstumą. Taigi, JANĮ, kaip ir ĮBĮ, kreditorių susirinkimui yra nustatyta teisė tvirtinti administravimo išlaidų sąmatą, taip pat ją keisti, nustatyti administravimo išlaidų mokėjimo eilę ir tvarką. JANĮ 75 straipsnio 3 dalyje yra nustatyta, kad jeigu kreditorių susirinkimas nepatvirtina bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos, nemokumo administratorius turi teisę kreiptis į teismą dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo. Teismas, tvirtindamas bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatą, įvertina išlaidų būtinumą ir pagrįstumą. Teismo nutartis dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo yra neskundžiama. Pradinė bankroto administravimo išlaidų sąmata, patvirtinta teismo nutartimi, taip pat nėra skundžiama (JANĮ 74 straipsnio 3 dalis).
67. Kasacinis teismas yra pažymėjęs, kad ĮBĮ 36 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas apeliacijos ribojimas taikytinas ne tik tais atvejais, kai teismas panaikina kreditorių susirinkimo nutarimą sąmatos tvirtinimo klausimu ir patvirtina kitą sąmatą, bet ir tais atvejais, kai teismas palieka galioti susirinkimo nutarimą dėl administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. spalio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-391-690/2018, 35 punktas).
68. Kasacinis teismas taip pat yra nurodęs, kad administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo klausimas turi būti išsprendžiamas sparčiai ir netapti kreditorių ilgų ginčų, kliudančių veiksmingai atlikti bankroto procedūras, objektu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. spalio 31 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e3K-3-142-690/2018). Nagrinėjamu atveju ši teismo praktika, suformuota iki JANĮ įsigaliojimo, aktuali ir aiškinant JANĮ nuostatas, nes ĮBĮ ir JANĮ normos

dėl galimybės skusti nutartį dėl bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo iš esmės analogiškos.

69. Kadangi JANĮ nėra įtvirtinta galimybė skusti teismo nutarties, priimtos JANĮ 75 straipsnio pagrindu, todėl nemokumo administratorius ar kiti suinteresuoti asmenys neturi teisės apeliacine tvarka skusti teismo nutarties dėl administravimo išlaidų patvirtinimo. Ši JANĮ 75 straipsnyje įtvirtinta norma yra specialioji norma bendrųjų civilinio proceso normų atžvilgiu ir turi prioritetą jų tarpusavio konkurencijos atveju, nes CPK įtvirtinta specialiųjų JANĮ nuostatų taikymo pirmenybė (CPK 1 straipsnio 1, 2 dalys). Atsižvelgiant į tai, pirmosios instancijos teismui išnagrinėjus pareiškėjos skundą dėl kreditorių susirinkime patvirtino administravimo išlaidų dydžio teismo nutartis tapo galutinė ir neskundžiama.
70. CPK 315 straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatyta, kad apeliacinis skundas nepriimamas ir gražinamas jį padavusiam asmeniui, jeigu skundžiamas sprendimas, kuris pagal įstatymus negali būti apeliacinio apskundimo objektas. Jei šis trūkumas paaiškėja nagrinėjant bylą apeliacine tvarka, apeliacinis procesas nutraukiamas (CPK 315 straipsnio 5 dalis); šios nuostatos taikomos ir atskirųjų skundų priėmimui (CPK 338 straipsnis).
71. Atsižvelgdamas į nustatytas aplinkybes, apeliacinės instancijos teismas sprendžia, kad šiuo atveju atskirasis skundas paduotas dėl teismo nutarties dalies, kuri negali būti skundžiama apeliacine tvarka, todėl apeliacinis procesas šioje bylos dalyje nutraukiamas (CPK 338 straipsnis, 315 straipsnio 2 dalies 3 punktas, 5 dalis).

Dėl bylos procesinės baigties

72. Nustačius, kad atskirasis skundas paduotas dėl Panevėžio apygardos teismo 2022 m. vasario 21 d. nutarties dalių, kurios negali būti skundžiamos, apeliacinis procesas dėl Panevėžio apygardos teismo 2022 m. vasario 21 d. nutarties dalies, kuria nemokumo administratoriui atnaujintas terminas skundui dėl kreditorių susirinkimo nutarimų panaikinimo paduoti, bei dalies, kuria panaikintas kreditorių susirinkimo nutarimas, priimtas šeštuoju darbotvarkės klausimu, nutraukiamas (CPK 338 straipsnis, 315 straipsnio 2 dalies 3 punktas, 5 dalis).
73. Teismo vertinimu, pirmosios instancijos teismas, panaikindamas kreditorių susirinkimą pirmuoju darbotvarkės klausimu netinkamai taikė materialinės teisės normas, todėl yra pagrindas šią skundžiamą nutarties dalį panaikinti ir klausimą išspręsti iš esmės – pareiškėjos nemokumo administratorės Boženos Markovos skundą dalyje, kuria ginčijamas pirmuoju darbotvarkės klausimu priimtas kreditorių susirinkimo nutarimas, atmesti (CPK 337 straipsnio 1 dalies 2 punktas).
74. Apibendrinamas išdėstyti argumentai, apeliacinės instancijos teismas sprendžia, kad apeliantės atskirojo skundo argumentai nesudaro pagrindo likusioje dalyje naikinti teisėtą bei pagrįstą pirmosios instancijos teismo nutartį, todėl likusioje dalyje Panevėžio apygardos teismo 2022 m. vasario 21 d. nutartis paliekama nepakeista (CPK 337 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

Dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo

75. Iš dalies patenkinus atskirąjį skundą, šalių patirtos bylinėjimosi išlaidos apeliacinės instancijos teisme iš priešingos šalies priteistinos proporcingai patenkintai apeliacinio skundo daliai (CPK 93, 98 straipsnis).
76. BUAB „Nodama“ nemokumo administratorė Božena Markova prašė priteisti iš apeliantės 1 710,00 Eur bylinėjimosi išlaidų. Nemokumo administratorė, kartu su atsiliepimu į atskirąjį skundą, pateikė 2022 m. kovo 1 d. išrašo iš teisinių paslaugų sutarties su advokatu Vaitiekum

Novikevičium, 2022 m. kovo 16 d. sąskaitos už teisinę paslaugas Nr. VN20220316-01 bei 2022 m. kovo 16 d. lėšų pervedimo nurodymo Nr. 4379 kopijas, kurios patvirtina, kad nemokumo administratorė už atsiliepimo į atskirąjį skundą dėl Panevėžio apygardos teismo 2022 m. vasario 1 d. nutarties parengimą patyrė 1 710,00 Eur bylinėjimosi išlaidų. Šios išlaidos neviršija Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu ir Lietuvos Respublikos Teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 patvirtintose Rekomendacijose dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) nustatytų tokių paslaugų maksimalių dydžių.

77. UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ pateikė prašymą priteisti 1 495,00 Eur bylinėjimosi išlaidų, iš kurių 43,00 Eur žyminis mokestis, sumokėtas už atskirojo skundo pateikimą, ir 1 452,00 Eur išlaidos už advokato teisinę pagalbą. UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ kartu su prašymu dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo pateikė 2022 m. kovo 2 d. PVM sąskaitos faktūros Serija PKP Nr. 2022/0510 ir mokėjimo nurodymo Nr. 273 kopijas, iš kurių matyti, kad UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ patyrė 1 452,00 Eur išlaidų apeliacinės instancijos teisme. Šios išlaidos neviršija Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu ir Lietuvos Respublikos Teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 patvirtintose Rekomendacijose dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) nustatytų tokių paslaugų maksimalių dydžių.
78. *Nagrinėjamu atveju, patenkinus 14 proc. atskirojo skundo reikalavimų, UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ priklauso 209,30 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimas, o BUAB „Nodama“ 1 470,60 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimas. Atlikus šių procesinių reikalavimų įskaitymą, iš apeliantės UAB „Bonikos turto valdymo grupė“ BUAB „Nodama“ naudai priteisiama 1 261,30 Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme.*

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 315 straipsnio 2 dalies 3 punktu, 315 straipsnio 5 dalimi, 337 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 337 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 338 straipsniu,

n u t a r i a :

Apeliacinį procesą, padėtą dalyje pagal kreditorės uždarnosios akcinės bendrovės „Bonikos turto valdymo grupė“ atskirąjį skundą dėl Panevėžio apygardos teismo 2022 m. vasario 21 d. nutarties dalies, kuria pareiškėjai bankrutavusios ir likviduojamos dėl bankroto uždarnosios akcinės bendrovės „Nodama“ nemokumo administratori Božena Markova atnaujintas terminas skundui dėl kreditorių susirinkimo nutarimų panaikinimo pateikti, nutraukti.

Apeliacinį procesą, padėtą dalyje pagal kreditorės uždarnosios akcinės bendrovės „Bonikos turto valdymo grupė“ atskirąjį skundą dėl Panevėžio apygardos teismo 2022 m. vasario 21 d. nutarties dalies, kuria panaikintas kreditorių susirinkimo nutarimas, priimtas šeštuoju darbotvarkės klausimu, nutraukti.

Panevėžio apygardos teismo 2022 m. vasario 21 d. nutarties dalį, kuria panaikintas kreditorių susirinkimo nutarimas, priimtas pirmuoju darbotvarkės klausimu, panaikinti ir klausimą išspręsti iš esmės – pareiškėjos nemokumo administratorės Boženos Markovos skundą šioje dalyje atmesti.

Likusioje dalyje Panevėžio apygardos teismo 2022 m. vasario 21 d. nutartį palikti nepakeistą.

Priteisti iš kreditorės uždarnosios akcinės bendrovės „Bonikos turto valdymo grupė“ bankrutavusios ir likviduojamos dėl bankroto uždarnosios akcinės bendrovės „Nodama“ naudai 1 261,30 Eur (vieną tūkstantį du šimtus šešiasdešimt vieną eurą ir trisdešimt euro centų) bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme.

Teisēja

Agnė Tikniūtė